

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ชื่อนักศึกษา	จันทิมา บุญอนันต์วงศ์
รหัสประจำตัว	54B74650121
ปริญญา	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สมกมล ถาวรกิจ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) พัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง นำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหาได้สภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ และยกยกร่างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลจากการบันทึกสนทนากลุ่มมาพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา จำนวน 342 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ประกอบด้วย วิเคราะห์ปัจจัยภายในกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกกำหนดโอกาส และอุปสรรค วิเคราะห์ภารกิจและวัฒนธรรมของโรงเรียน ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประเมินภาพในอนาคตของสภาพแวดล้อม และจัดลำดับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาโดยเน้นการมีส่วนร่วม 2) การกำหนดกลยุทธ์ ประกอบด้วย กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน

ครอบคลุมทุกระดับ กำหนดเกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จ และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบาย 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ ประกอบด้วย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานทุกฝ่ายร่วมปฏิบัติตามแผน รวบรวมข้อมูลและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ประกอบด้วย แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดกรอบ วิธีการ แนวทางการประเมิน สร้างเครื่องมือตัวชี้วัดและระบบการติดตาม กำหนดปฏิทินการประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ความสมบูรณ์

2) รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย (1.1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและกำหนดปัจจัยเชิงกลยุทธ์ (1.2) การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา (2) การประสานพลังร่วมนำกลยุทธ์โรงเรียนไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย (2.1) การจัดทำแผนปฏิบัติการและกำหนดกรอบการวัดผลงาน (2.2) การบริหารปฏิบัติการและบริหารการเปลี่ยนแปลง และ (3) การติดตาม ควบคุม และประเมินผลแบบเสริมพลัง ประกอบด้วย (3.1) การควบคุม ติดตามกำกับผลงาน (3.2) การประเมินผล/สรุปทเรียน

3) ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ การติดตาม ควบคุม และประเมินผลแบบเสริมพลัง การจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนแบบมีส่วนร่วม และการประสานพลังร่วมนำกลยุทธ์โรงเรียนสู่การปฏิบัติ และรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ การประสานพลังร่วมนำกลยุทธ์โรงเรียนสู่การปฏิบัติ การจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนแบบมีส่วนร่วม และการติดตาม ควบคุม และประเมินผลแบบเสริมพลัง

คำสำคัญ : รูปแบบ การบริหารเชิงกลยุทธ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

GRAD VRU

Thesis Title	Model of Strategic Management of Secondary Schools under the Office of the Basic Education Commission
Student	Chanthima Boonananwong
Student ID	54B74650121
Degree	Doctor of Education
Field of Study	Educational Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Chopetch Boutngern
Thesis Co-Advisor	Associate Professor Dr.Somkul Tharwonkit

ABSTRACT

The current research aimed to 1) study the current conditions of the strategic management of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission, 2) improve a model of the strategic management of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission, and 3) investigate the appropriateness and the feasibility of the model of the strategic management of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission. There were 3 steps in the study: Step 1; study the current strategic management of secondary schools. In the process, relevant documents and research studies were reviewed in order to create a conceptual framework and research tool. The tool consisted of a structured interview that was used to question 6 secondary school presidents, in order to analyze the current strategic management and the drafting of strategic management plans for the secondary schools. Step 2; develop the strategic management of the secondary schools which made use of the data collected from the first step to set up group discussions involving 9 honorable people. The information obtained from the discussions was then utilized to develop the strategic management of the secondary schools. Step 3; investigate the appropriateness and the feasibility of the model with the help of 342 secondary school directors. This was implemented by means of multistage stage sampling. The tool adopted in the study was a questionnaire with a 5 point rating scale, with a consistency index of 0.80-1.00 and a confidence level of 0.96. The statistics used in the study were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results were as follows:

1) The study of the current conditions of the strategic management of the secondary schools under the Office of the Basic Education Commission involved 1) the analysis of the school environment. The analysis included the analyses of the

strengths, weaknesses, external factors, obstacles, school duties and cultures, educational management based on the National Education Act, future environment, ordering of the problems and the needs for improvement which focused on collaboration, 2) the strategy planning consisted of visions, missions and objectives which had to cover all levels, success indicators, and the adjustment of the strategies so as to be compatible with the policies, 3) the implementation of the strategy involved the assignment of responsibilities, the planning and making of the working calendar. Moreover, all parties needed to follow the plan, collect data and motivate people to work. Lastly, the strategy control and assessment involved the formation of the committee, the framework, methods, assessment methods, tools, indicators, the follow-up system, the assessment calendar, and the rectification of mistakes.

2) Improving the strategic management model of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission consisted of 3 steps: (1) Establishing a strategic plan for participatory schools, which consisted of: (1.1) environment analysis and determination of strategic factors, and (1.2) school strategy formulation. (2) Coordinating power, bringing school strategies into action, which consisted of: (2.1) action plans and set frameworks for measuring performance, and (2.2) operations management and change management. And (3) Tracking control and empowerment evaluation which consisted of: (3.1) follow-up control of work, (3.2) evaluation/summary.

3) The results of the examination of the strategic management model of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission revealed that it was appropriate, overall, at a high level. Sorting the aspects from the highest average to the lowest was as follows: tracking control and empowerment evaluation, establishing a strategic plan for participatory schools and coordination of power, bringing school strategies into action and the strategic management model of secondary school under the Office of the Basic Education Commission. Overall the possibilities were at a high level. Sorting the aspects from the highest average to the lowest was as follows: coordination of power, bringing school strategies into action, establishing a strategic plan for participatory schools and tracking control and empowerment evaluation.

Keywords: Model, Strategic Management, under the Office of the Basic Education Commission